

MTÜ Peri Külaselts tegevuskava 2023-2026

Peri küla on Põlvamaal Põlva vallas asuv 320 elanikuga küla, mis on aastaid olnud uinuv asulas. Seetõttu on tegevuskavas välja toodud ka palju hädapäraseid suuri taristuinvesteeringuid. 2019 aastal sai loodud MTÜ Peri Külaselts eesmärgiga aidata Peri küla uuesti jalule ja olla juriidiliseks kehaks suhtluses Põlva valla ja muude oluliste instantsidega. Peri küla mured on otseselt seotud läbi ühingu põhikirja MTÜ Peri Külaseltsi tegemistega. Selleks, et areneks Peri Külaselts peab arenema ka Peri küla ja vastupidi. Peri Külaseltsi eesmärk on muuta Peri küla elukeskkonnana pidevalt paremaks, et inimestel oleks hea elada. MTÜ Peri Külaselts annab endale aru, et nad ei saa olla ainuisikulisel külaareneveerijad, kuid me saame olla suunanäitajad ja meeldetuletajad ning vajalike osapoolte kokkuviijad, suunamudijad.

Läbi aegade on olnud Peri külas probleeme noortega. Mitte et meil neid ei oleks, vastupidi meil neid just on. Oleme üks vähestest küladest Põlvamaal mille rahvaarv on kasvav. Probleem on noortele tegevuste pakkumisega, et nad igavusest aknaid sisse ei loobiks vaid saaksid suunata oma energiat juhendatult tähendusrikkastele tegevustele. Seetõttu on olulisel kohal just järgmise kolme aasta plaanis noortele kõigvõimalike võimaluste loomine enese teostamiseks. Olgu selleks sportimisvõimalused või vaimsele eneseväljendusele suunav noorsootõtaja. Mis iganes töötab peasi, et noortel oleks rohkem teha kui sattuda vägivalla ja meelemürkide teele.

Endise kolhoosikeskusena on Peri küla olnud oluline teenuskeskus. Aja jooksul on enamused teenused külast kadunud. Sisuliselt on säilinud ainult raamatukogu, kindlatel nädalapäevadel käib kauplusauto. Lähim suurem teenuskeskus on Põlva linn u 6 km sellest järgmine Võru 20 km. Peri külaselts näeb, et kolhoosihilgust sööklate ja suurte kauplustega ei ole mõtet ilmselgelt taastada, kuid on mitmeid tänapäevaseid mugavusteenuseid, mis muudaksid elu kauges maanurgas oluliselt paremaks. Siinkohal sobivad nimetamist pakiautomaadi olemasolu ja erinevate kogukonnateenuste väljatöötamine. Hetkel suudab Peri Külaselts pakkuda kahte kogukonnateenust peotarkivate rent (pop-up telgid ja välimööbel) ja uisulaenus suvel ja talvel, kuid plaan on suurendada igal aastal pakutavate teenuste hulka.

Viimaseks kuid kõige olulisemaks on Peri küla inimesed, ilma nendeta ei oleks Peri küla ega ka Peri Külaseltsi. Suurem enamus rahvastikust elab kortermajades väiksem osa eramajades. Eramajade ja kortermajade kodu mõõde on tihtipeale erinev. Korteri puhul kipub kodu algama ja lõppema korteri uksega, eramajade elanike puhul kipub kodutunne olema laiem enda kinnistu piiridest. Seega on probleemülesandeks kogukonnatunde suurendamine kõigis Peri küla elanikes, et tahetaks rohkem kaasa lüüa nii külaseltsi tegemistes kui ka ühisüritustel ning mis kõige ägedam: tulla välja oma mõtete ja ideedega Peri küla paremaks tegemisel. Üheks ideeks kuidas seda saavutada on Peri küla meenete loomine ja nende jagamine küla elanikele, et nad tunneksid, et küla on ka neisse panustanud.

Tegevuskava on jagatud kaheks, lähedaks ja kaugeks tulevikuks. Amsud mis on võetud on suured, kuid äärmiselt vajalikud.

Eesmärk	Tegevused	Tulemus	Mõõdikud/mõju	Vastutaja	Eelarve €
Peri külas on vabaaja-, kultuuri- ja huvitegevuste jaoks kaasaegsed ruumid	Praeguse külakeskuse ruumide remontimine ja kohandamine vastavalt soovitud tegevuste läbiviimiseks. Vajaliku inventari soetamine.	Loob võimaluse alustada noorsootegevustega. Võimaldab palgata noorsootöötaja.	On tehtud sanitaarremont Peri külakeskuse kontoriruumides. On soetatud ruumidesse vajalik inventar	Mtü Peri Külaselts juhatus, Põlva vald	1 500 000
Pidevalt arenev mänguväljak väiksematele ja suurematele lastele ning noortele	Rulapargi elementide lisamine mänguväljakule. Mänguväljaku atraktsioonidega täiendamine. Mänguväljaku haljastuse ja käiguteede korrastamine. Mänguväljakule on paigaldatud pingid.	Peri külas on mänguväljak mis on sobilik laias vanusespektris lastele ja noortele.	Mänguväljaku juures on rulapark vähemalt viie elemendiga. Mänguväljakule on lisatud vähemalt 5 erinevat atraktsiooni. Mänguväljakut läbiv kergtee on sillutisega kaetud. Mänguväljakule on paigaldatud vähemalt 4 pinki.	Mtü Peri Külaselts juhatus	100 000
Peri mäel saab talviti ohutult liugu lasta	Ohtlike puude eemaldamine mäelt Peri kelgumäe valgustamine Rajamasina soetamine/rentimine liuraja korrastamiseks talvel Lumepuhurite soetamine ja vajaliku veetrassi soetamine.	Peri mäel saab turvaliselt talvemõnusi nautida ka tööpäeva õhtutel kui väljas on juba pime. Rajamasina olemasolu võimaldab vältida nõlva jäiseks muutumist. Lumekahurid aitavad lumevaesel talvel liulaskmise hooaega pikendada.	Peri mäel ei ole liu laskmist segavaid puid. Peri kelgumäele on paigaldatud valgustussüsteem. On ostetud/renditud rajamasin ja sellega toimub talvisel ajal nõlva hooldus. On paigaldatud lumepuhurid koos vajalike trassidega.	Mtü Peri Külaselts juhatus	50 000
Peri küla spordirajatise ja spordiinventar on heas korras	Spordirajatiste uuendamine Üldkasutatava spordiinventari soetamine	Peri külas on võimalik aktiivselt aega veeta ja tegeleda mitmete	Korvpalliväljak on saanud värskenduskuuri.	Mtü Peri Külaselts juhatus	10 000

		spordialadega ka nendel kelle on endal vähem võimalusi sporditarvikute soetamiseks.	Soetatud on vajalikud tarvikud viie erineva harrastusspordiala vahendid.		
Peri küla noortele on tagatud noorsootöö võimalus Peri külas	Noorsootöötaja palkamine.	Noorsootöötaja olemasolu võimaldaks Peri küla noortele mitmekesisema noorsootegevuste pakkuist. Võtaks praegusele raamatukoguhoidjale langeva tasuta noorsootöö koormuse ära.	On palgatud noorsootöötaja. Noortel on võimalus saada osa noorsootööst viiel päeval nädalas.	Mtü Peri Külaselts juhatus	25 000 aastas
Kõnniteedel ja ülekäiguradadel on turvaline liigelda aastaringelt.	Kõnniteede katte uuendamine. Kõnniteede valgustamine.	Võimalus liigelda ka pimedal ajal ilma ennast vigastamata siledal ilma aukudeta kõnniteel mis on valgustatud.	Kõik Peri küla kõnniteed on saanud uue katte. Kõik kõnniteed on valgustatud.	Mtü Peri Külaselts juhatus, Põlva vald, korteriühistud.	100 000
Peri külas on toimiv ja keskkonnasäästlik keskküttevõrk.	Uue keskküttetorustiku rajamine kogu Peri külas. Katlamaja töötab keskkonnasäästliku kütusega.	Peri küla elanike küttearved on väiksemad. Peri küla kütmine on ressursitõhusam. Tagatud on riketeta soojavarustus kogu kütteperioodi jooksul	Peri keskküttetorustik on täies ulatuses renoveeritud. On paigaldatud keskkonnasäästlikul kütusel töötav katlamaja.	Mtü Peri Külaselts juhatus, korteriühistud, Põlva vald, Põlva Soojus	500 000
Peri küla keskmises sõiduteel kiirus piiratud 30 km/h ja on paigaldatud	Liiklusmärkide paigaldamine ja kooskõlastamine Põlva valla ja Transpordiametiga.	Tagatud on laste turvalisus sõidutee ületamisel liikudes	Põlluveere tee Mõisa tee ristist 250m lautade poole on 30 km/h ala.	Mtü Peri Külaselts juhatus, Põlva vald	10 000

künnised ning märgistatud ülekäigurajad.	Künniste paigaldamine Põllu teele mänguväljaku ja kortermajade vahel liikuvate laste turvalisuse tagamiseks.	korterelamute ja mänguväljaku vahel.	Põlluveere teele on maha märgitud ülekäigurada. 30km/h ala algusesse on paigaldatud künnis.		
Vabaaja tegevuste alad on valgustatud (mänguväljak, korvpalliplats)	Valgustuse paigaldamine mänguväljakule. Valgustuse paigaldamine korvpalliplatsile.	Vabaajategevusteks mõeldud rajatise saab kasutada turvaliselt ka pimedal ajal.	Mänguväljak on valgustatud. Korvpalliplats on valgustatud.	Mtü Peri Külaselts juhatus	30 000
Peri külal on ühtse visuaalse keelega viidad ja teadetetahvlid	Siltide koguse ja kohtade välja selgitamine. Siltide disaini loomine. Siltide ja teadetetahvlite paigaldamine.	Peri külale omased suunaviidad näitavad kus asuvad Peri külas olulisemad objektid. Teadetetahvlid asuvad enamkäidavates kohtades ja kuuluvad disainilt suunaviitadega ühte ansamblisse.	On valminud plaan siltide arvu ja sisuga. On valminud siltide ja teadetetahvlite disain. On paigaldatud kaks teadetetahvlit. On paigaldatud vähemalt 15 suunaviita.	Mtü Peri Külaselts juhatus	10 000
Peri külas on hästi korraldatud jäätmemajandus	Kogumiskonteinerite paigutuse plaani koostamine. Plaani kooskõlastamine Põlva valla ja prügiveo ettevõtetega. Prügikastide ümberpaigutamine. Piirdeaedade rajamine.	Kogumiskonteinerite paigutus ja asukohad on loogilised ja elanikele ning prügiautodele kergesti ligipääsetavad. Konteinerite ümbrus on korras ja kogumisalad on aedikutega osaliselt piiratud.	On koostatud kogumiskonteinerite paigutuse plaan. Plaan on kooskõlastatud Põlva valla ja prügiveo ettevõtetega. Prügikastid paiknevad esteetiliselt külaruumis.	Mtü Peri Külaselts juhatus, Põlva vald, korteriühistus	20 000
Peri külal on oma logo ja kinkemeened.	Logo konkursi läbiviimine. Kinkemeenete ja nn küla identiteeditoodete väljatöötamine.	Olemasolevat logo saab kasutada kui brändi tunnust ürituste reklaamimisel,	Peri külal on oma logo. Peri külal on vähemalt 5 erinevat kinkemeenet/identiteeditoodet	Mtü Peri Külaselts juhatus	20 000

		aukirjadel, meenetel ja sotsiaalmeedias. Kinkemeened (pusad, särgid, mütsid, tassid jne) külalistele aga ennekõike oma küla inimestele aitavad suurendada kogukonnatunnet.			
Toimub p(e/ä)rimuslugude kogumine ja avaldamine	Pärimuslugude kogumise süsteemi loomine. Pärimuslugude avaldamine sotsiaalmeedias.	Täieneb praeguse Peri koduloomuseumi kogu tänapäevaste ja lähiajaloo pärit pärimusega. Peri küla on läbi sotsiaalmeedia tuntum ja postitused „periselt“ huvitavad.	On kindel arhiiv ja süsteem kuhu ja kuidas lugusid korjatakse. Vähemalt korra kuus avaldatakse sotsiaalmeedias üks periskummaline lugu.	Mtü Peri Külaselts juhatus	10 000
Peri külas on pakiautomaat	Teenuspakujaga kokkuleppe saavutamine. Pakiautomaadi paigaldamine.	Pakid ja kaubad jõuavad kergemini Peri küla inimesteni. Soodustub väikeettevõtjate tegevus.	Peri külas on pakiautomaat.	Mtü Peri Külaselts juhatus	5000
Peri külas aitavad elu mugavamaks muuta kogukonnateenused.	Kogukonnateenuste vajaduse pidev kaardistamine. Kogukonnateenuste loomine. Kogukonnateenuste pakkumine.	Peri küla elanikud saavad kasutada teenuseid mis ei ole turuhinnaga piirkonnas vastuvõetavad alla turuhinna või tasuta.	Peri külla lisandub igal aastal üks uus kogukonnateenus.	Mtü Peri Külaselts juhatus	25000

Visiooniplaan 2032+

Visiooniplaan 2032+ kujutab endast suuremaid ja olulisemaid arenguid, mis MTÜ Peri Külaseltsi eestvedamisel kümne aasta pärast peaksid olema tänase parima teadmise juures Peri külas toimunud.

Eesmärk	Tegevused	Tulemus	Möödikud/mõju	Vastutaja	Eelarve
Peri mõisapark on atraktiivne turismisihtpunkt	Parki pinkide paigaldamine. Pargi hoolduskava ja kaitsekava koostamine. Kavade järgsete tegevuste elluviimine. Jalgradade rajamine/taastamine pargis.	Peri mõisapark on korrastatud ja meeldiv koht ajaveetmiseks.	Parki on paigaldatud vähemalt 5 pinki. Pargile on koostatud hoolduskava. Pargile on koostatud looduskaitsekava. Kavade järgselt on ellu viidud vähemalt 3 tegevust. Parki on rajatud jalgrajad.	MtÜ Peri Külaselts juhatus	50 000
Peri külas olevad hooned ja rajatised on visuaalselt korras ja sobituvad küla keskkonda	Hoonete ja rajatiste renoveerimine. Amortiseerunud ja mittevajalike rajatiste ja hoonete lammutamine.	Peri külas puuduvad kolemajad ning ohtlikud kasutusest väljas ehitised ja rajatised. Kasutuses olevad majad on renoveeritud ja keskkonnasäästlikud.	Peri külas on kõik kasutusel olevad hooned renoveeritud. Külapildis puuduvad lagunenu hooned ja rajatised.	MtÜ Peri Külaselts juhatus, korteriühistus, kohalikud ettevõtted, Põlva vald	1 000 000 +
Peri küla haljastus on korras, puuduvad ohtlikud puud	Ohtlike puude eemaldamine. Kõrghaljastuse uuendamine pargis ja alleel. Rosma-Peri kergliiklustee äärsel haljastuse planeerimine.	Vanad puud ei kujuta endast ohtu inimestele ja varale. Pargi uuendamisega on loodud alus pargi järjepidevaks kestmiseks.	Eemaldatud on ohtlikud puud või nende osad pargist ja alleelt. Pargi hoolduskava alusel on istutatud uusi puid. On valminud Rosma-Peri kergliiklustee haljastusplaan.	MtÜ Peri Külaselts juhatus	30 000

		Rosma-Peri kergliiklustee põldude vaheline lõik on eraldatud põldudest ja sõiduteest kõrghaljastusega.			
Peri külas on pood.	Sobivate ruumide leidmine, kohandamine, ehitamine. Motiveeritud ettevõtja leidmine.	Peri külas on kättesaadavad esmatarbekaubad.	Peri külas on avatud pood.	Mtü Peri Külaselts juhatus	10 000
Peri külas on kohvik	Sobivate ruumide leidmine, kohandamine, ehitamine. Motiveeritud ettevõtja leidmine.	Peri külas on koht kus peatuda. Üks põhjus juures miks tulla.	Peri külas on avatud kohvik.	Mtü Peri Külaselts juhatus	10 000
Bussipeatused on selgelt märgistatud ning bussi sisenemine ja väljumine on turvaline	Peri külas kortermajade poolse bussipeatuse rekonstrueerimine. Alaküla bussipeatuste nihutamine vähem eluohlikesse kohtadesse. Alaküla bussipeatustele bussitaskute rajamine.	Kõikides bussipeatustes on bussi sisenemine ja bussist väljumine turvaline. Bussipeatused on samas tasapinnas bussi trepi astmetega. Buss ei peatu pimedas ja kitsas kurvis.	2 Peri-Alaküla bussipeatust on saanud bussipeatus taskud ja platvormid ning bussioote paviljonid. Peri kortermajade poolsele bussipeatusele on rajatud platvorm.	Mtü Peri Külaselts juhatus, Põlva vald	20 000

Dokument on koostatud Kodanikuühiskonna Sihtkapitali rahastatud projekti MTÜ Peri Külaselts arenguhüppe ettevalmistamine“ (AHE22-023) raames aprillist juulini 2022. Arengukava koostamise töörühmas osalesid MTÜ Peri Külaseltsi juhatuse liikmed Margit Õkva, Karl Tammiste, Innar Lutsar ja Andrus Mark. Arengueksperdina oli kaasatud Erkki Peetsalu (Maailm & Mõnda OÜ). Arvesse on võetud ka projekti raames 15. juunil 2022 korraldatud inspiratsioonipäeval osalejate ideid.